

Warszawa, dnia 23 marca 2012 r.

Pani
Elżbieta Bieńkowska
Minister Rozwoju Regionalnego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego (zwanym dalej MRR lub Ministerstwem) kontrolę działań podejmowanych przez organy administracji publicznej na rzecz zapewnienia szerokopasmowego dostępu do Internetu.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole podpisanym 28 listopada 2011 r., stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuję Pani Minister niniejsze wystąpienie pokontrolne².

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działania Ministra Rozwoju Regionalnego³ w zakresie objętym kontrolą.

Na pozytywną ocenę NIK zasługują działania Ministra, stwarzające podstawy realizacji projektów budowy infrastruktury szerokopasmowego dostępu Internetu w ramach regionalnych programów operacyjnych oraz programów operacyjnych: „Innowacyjna Gospodarka” i „Rozwój Polski Wschodniej”.

Stwierdzone przez NIK nieprawidłowości polegają na niskim stopniu zaawansowania działania 8.4 *Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”* realizowanego w ramach Programu Operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka” (PO IG) oraz na opóźnieniu rozpoczęcia prac inwestycyjnych objętych projektem *Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej*, co stwarza ryzyko nieosiągnięcia zakładanych celów.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² W wystąpieniu pokontrolnym wykorzystano ponadto wyniki kontroli działań podejmowanych przez samorządy województw w latach 2007-2011 w celu zapewnienia dostępu do sieci i usług telekomunikacyjnych, przeprowadzonej od 9 czerwca do 29 listopada 2011 r. w województwach: lubelskim, mazowieckim, podkarpackim, podlaskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim.

³ Dalej także: Minister.

1. NIK ocenia pozytywnie działania Ministra jako Instytucji Koordynującej dla Regionalnych Programów Operacyjnych (IK RPO), sygnalizując jednocześnie niskie wartości wskaźników produktu⁴ i rezultatu⁵, osiągnięte dotychczas w wyniku realizacji tych programów.

Zadania IK RPO zostały powierzone Departamentowi Koordynacji i Wdrażania Programów Regionalnych⁶ MRR (DKR). Do zakresu obowiązków tej jednostki należała m.in.: koordynacja zarządzania 16 regionalnymi programami operacyjnymi, w szczególności reprezentowanie Ministra w pracach komitetów monitorujących, prowadzenie bieżącego monitoringu wdrażania RPO (w zakresie finansowym i rzeczowym), jak również koordynacja współpracy MRR z samorządami województw jako Instytucjami Zarządzającymi RPO, w tym informowanie i zapewnienie wymiany doświadczeń.

W ramach monitorowania projektów dotyczących budowy infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu, IK RPO identyfikowała problemy związane z ich realizacją oraz podejmowała inicjatywy mające na celu wspieranie działań realizowanych przez samorządy województw.

1.1. Według stanu na 31 sierpnia 2011 r., na realizację działań/priorytetów w dziesiątej kategorii interwencji funduszy strukturalnych Unii Europejskiej – Infrastruktura telekomunikacyjna (w tym budowa sieci szerokopasmowych) w ramach 16 regionalnych programów operacyjnych, zostały zaplanowane środki w kwocie 2 304 464,7 tys. zł⁷. Łączna wartość podpisanych umów w tej kategorii, wyniosła 1 508 923,2 tys. zł, w tym łączna wartość dofinansowania ze środków UE ma wynieść 1 018 834,4 tys. zł (44,2% alokacji środków UE).

Według umów na realizację projektów w ramach dziesiątej kategorii interwencji (m.in. na budowę infrastruktury sieci szerokopasmowych), zawartych do dnia zakończenia kontroli NIK przez zarządy województw z beneficjentami, wartości wskaźników produktu i rezultatu⁸ były wysokie. Realizacja projektów objętych umowami ma zapewnić wybudowanie 12 930 km sieci szerokopasmowej (wskaźnik produktu) oraz dostęp do Internetu 4 042,8 tys. osobom (wskaźnik rezultatu), przy pierwotnym założeniu, że dostęp ten uzyska docelowo 4 692 tys. osób.

1.2. NIK zwraca uwagę na niskie wartości wskaźników produktu i rezultatu, wyliczone na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność końcową dla zakończonych projektów. Według danych zamieszczonych w Krajowym Systemie Informatycznym Monitoringu i Kontroli Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności (KSI SIMIK) na 5 października 2011 r., łączna długość wybudowanej sieci dystrybucyjnej dla szerokopasmowego dostępu do Internetu wynosiła 42 km⁹, natomiast liczba osób które uzyskały możliwość dostępu do Internetu, wynosiła 154 109, czyli 3,3% pierwotnie zakładanej wartości docelowej.

Według danych KSI SIMIK z 31 sierpnia 2011 r., wartość poniesionych wydatków ogółem, wykazanych we wnioskach o płatności złożonych przez beneficjentów umów w ramach dziesiątej kategorii interwencji, wyniosła łącznie 117 585,2 tys. zł, z tego 88 744,6 tys. zł zostało zrefundowane ze środków UE.

⁴ Wskaźnik produktu został określony jako długość sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu wybudowanej w wyniku realizacji RPO.

⁵ Wskaźnik rezultatu został określony jako ilość osób, które uzyskały dostęp do Internetu w wyniku realizacji RPO.

⁶ Do 1 października 2008 r., zadania wynikające z pełnienia przez Ministra Rozwoju Regionalnego funkcji IK RPO, wykonywał Departament Koordynacji Programów Regionalnych (DPR).

⁷ Według kursu 4,15 zł/euro.

⁸ Oszacowanie wartości wskaźników produktu i rezultatu na podstawie podpisanych umów, według danych z 5 października 2011 r., zamieszczonych w KSI SIMIK.

⁹ Według *Monitora regionalnego - stan wdrażania regionalnych programów operacyjnych 2007-2013 na dzień 31 grudnia 2011 r.* (str. 30), łączna długość sieci Internetu szerokopasmowego, wybudowanej w ramach projektów realizowanych w rpo – wynosiła ok. 82 km.

Powyższe dane odzwierciedlają fakt, iż niewiele z projektów zostało zakończonych, a większość z nich znajdowała się w trakcie realizacji. Według wyjaśnień złożonych w toku kontroli przez przedstawicieli DKR¹⁰, trudności w realizacji projektów w ramach RPO wynikają m.in. z ich rozległości i skomplikowania, dodatkowym utrudnieniem jest konieczność uzyskania notyfikacji pomocy publicznej. Ponadto zwrócono uwagę na skomplikowanie procedur i długotrwałość postępowań odwoławczych, które mają miejsce w przypadkach postępowań przetargowych.

1.3. Kluczową rolę w realizacji regionalnych programów operacyjnych odgrywają samorządy województw odpowiedzialne m.in. za określenie warunków składania wniosków o dofinansowanie, przyjęcie modeli i zasad realizacji projektów oraz zapewnienie prawidłowego wykonania zawartych umów.

MRR podejmowało szereg inicjatyw zmierzających do wsparcia samorządów w realizacji projektów. Między innymi, w 2010 r. podjęło się roli organizatora i koordynatora prac dotyczących grupowej notyfikacji pomocy publicznej w indywidualnych projektach¹¹. Ponadto we współpracy z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Urzędem Komunikacji Elektronicznej oraz przedstawicielami Komisji Europejskiej i Inicjatywy JASPERS, MRR zorganizowało spotkania robocze i warsztaty dla beneficjentów dotyczące sieci szerokopasmowych realizowanych w ramach RPO. Przedmiotem tych przedsięwzięć były m.in. zagadnienia dotyczące procedur i zasad przyznawania pomocy publicznej, zamówień publicznych oraz problemów związanych z realizacją projektów sieci szerokopasmowych.

2. Minister Rozwoju Regionalnego pełnił funkcję Instytucji Zarządzającej dla Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (PO IG), w tym dla działania 8.4 *Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”*¹². PO IG został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 1 października 2007 r.¹³ oraz uchwałą Rady Ministrów z dnia 30 października 2007 r.

Od 12 października 2007 r., obowiązki IZ były wykonywane w imieniu Ministra przez Departament Zarządzania Programami Konkurencyjności i Innowacyjności MRR (DKI). Do obowiązków tych należało m.in. przygotowanie dokumentów programowych, projektów aktów prawnych umożliwiających wdrożenie PO IG, organizacja systemu zarządzania i kontroli oraz monitorowanie i ocena realizacji programu, w szczególności jego efektywności i skuteczności.

W założeniu, celem działania 8.4 PO IG jest stworzenie możliwości szerokopasmowego dostępu do Internetu na końcowym etapie, poprzez wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorców zamierzających dostarczać tę usługę na obszarach, na których prowadzenie takiej działalności na zasadach rynkowych jest nieopłacalne finansowo. Na sfinansowanie projektów budowy infrastruktury teleinformatycznej pomiędzy najbliższym lub najbardziej efektywnym punktem dystrybucji Internetu, a docelową grupą użytkowników, które mają być realizowane w ramach tego działania, przewidziano kwotę 200 mln euro.

Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007–2013¹⁴ przewiduje, że realizacja działania 8.4 PO IG do roku 2015 ma zapewnić osiągnięcie następujących wskaźników:

¹⁰ Pismo pani Ewy Wnukowskiej, dyrektor DKR (DKR-II-82623-25-MTo/11 z 27 października 2011 r.) oraz pismo pani Agnieszki Dawydzik, zastępcy dyrektora DKR (DKR-VI-073-24-MO/11 z 13 października 2011 r.)

¹¹ „Grupowa” notyfikacja polega na powiadomieniu Komisji Europejskiej o udzieleniu pomocy publicznej dla połączonych indywidualnych projektów o podobnych lub analogicznych cechach, np. wielkość, kategoria obszaru interwencji, przyjęty model inwestycyjny.

¹² „Ostatnia mila” - odcinek pomiędzy węzłem sieci szkieletowo-dystrybucyjnej a użytkownikiem końcowym.

¹³ Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie przyjęcia Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w ramach pomocy wspólnotowej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, CCI 2007 PL 16 1 PO 001.

¹⁴ Dokument opracowany dla potrzeb Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013.

- liczba mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, które rozpoczęły dostarczanie Internetu szerokopasmowego na odcinku „ostatniej mili” – 2,5 tys. (wskaźnik produktu),
- liczba podmiotów trwale korzystających z Internetu szerokopasmowego udostępnionego w wyniku realizacji programu – 100 tys. (wskaźnik rezultatu).

Z umów zawartych dotychczas na realizację projektów w ramach działania 8.4 wynika, że w 2015 r. wskaźnik produktu powinien osiągnąć wartość 135, a wskaźnik rezultatu 97 tys.

NIK zwraca uwagę na dotychczasowe, niskie wartości wskaźników osiągnięte w wyniku realizacji projektów podjętych w ramach działania 8.4. Do końca I półrocza 2011 r., zaledwie siedem podmiotów rozpoczęło dostarczanie Internetu szerokopasmowego na odcinku „ostatniej mili”. Liczba podmiotów trwale korzystających z Internetu szerokopasmowego udostępnionego w wyniku realizacji działania wynosiła zaledwie 1 639.

Pomimo upływu czterech lat od zatwierdzenia PO IG, stan wykorzystania środków dla działania 8.4 wynosił 35,4% (według wartości projektów zatwierdzonych do dofinansowania) oraz 19,0% według zawartych umów, natomiast zrealizowane płatności na rzecz beneficjentów, stanowiły 0,63% alokacji¹⁵.

2.1. W ocenie NIK, nawet przy założeniu prawidłowej realizacji projektów, istnieje potencjalne ryzyko niewykorzystania dostępnych środków. Ryzyko to wynika z faktu, iż proces inwestycyjny odbywa się w zmiennych warunkach ekonomicznych i jest uzależniony od efektywności działań nie tylko beneficjentów, ale także wyłonionych przez nich wykonawców.

Dotychczasowy stan realizacji projektów w działaniu 8.4 wynika m.in. z niewielkiego rzeczowego zaawansowania budowy regionalnych sieci szerokopasmowych (dystrybucyjnych) w ramach regionalnych programów operacyjnych oraz Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW). Brak sieci dystrybucyjnych uniemożliwia uruchamianie przez potencjalnych beneficjentów budowy odcinków tzw. „ostatniej mili”. W rezultacie, opóźnienia w budowie sieci regionalnych mogą w istotnym stopniu oddalić perspektywę budowy sieci dostępowych, co zostało już w 2009 r. zasygnalizowane w raporcie¹⁶ z prac Międzyresortowego Zespołu ds. Realizacji Programu „Polska Cyfrowa”.

Inną przyczyną zmniejszenia tempa realizacji działania 8.4, było występowanie zjawiska tzw. „blokowania miejscowości”, polegającego na zgłaszaniu przez beneficjentów do konkursów projektów obejmujących duże obszary, np. 100 miejscowości w jednym projekcie, przy deklaracji wnioskodawcy o zamiarze podłączenia do Internetu niewielkiej liczby użytkowników. Jednocześnie, IZ nie przyznawała dofinansowania innym przedsiębiorcom, zainteresowanym dostarczaniem Internetu szerokopasmowego na tym samym terenie. W założeniu miało to wyeliminować ryzyko wielokrotnego przyznania dofinansowania na danym obszarze i było zgodne z zapisami PO IG, według których dofinansowanie mogło być udzielane wyłącznie na obszarach tzw. „białych plam”¹⁷. Zasada ta została przyjęta w wyniku braku rzetelnych źródeł informacji o pokryciu terytorium Polski infrastrukturą szerokopasmowego dostępu do Internetu¹⁸. Powyższy problem został rozwiązany we współpracy Ministerstwa Rozwoju Regionalnego z pozostałymi instytucjami zaangażowanymi¹⁹ w realizację działania 8.4, w wyniku której zostały określone nowe kryteria wyboru wniosków o dofinansowanie, zaakceptowane przez Komitet

¹⁵ Według stanu na 30 września 2011 r. Według danych KSI SIMIK z 31 sierpnia 2011 r., płatności dokonane na rzecz beneficjentów tych umów wyniosły 5 192,2 tys. zł.

¹⁶ Raport z marca 2009 r., str. 28. W dokumencie tym wskazano także na zróżnicowanie stanu zaawansowania przygotowań do budowy regionalnych sieci szerokopasmowych w poszczególnych województwach, konieczność intensyfikacji działań w tym zakresie oraz wymiany doświadczeń i podejmowanie wspólnych inicjatyw.

¹⁷ Obszary gdzie usługi dostępu do Internetu nie są świadczone przez żadnego operatora.

¹⁸ Według wyjaśnień udzielonych NIK przez Panią Elżbietę Kroszczyńską – Radcę Ministra w Departamencie Społeczeństwa Informacyjnego MSWiA (pismo z 15 września 2011 r.).

Monitorujący PO IG w dniu 22 czerwca 2011 r. Zgodnie z tymi kryteriami, podstawą decyzji o przyznaniu dofinansowania jest tzw. stopień nasycenia usługami szerokopasmowego dostępu do Internetu²⁰.

Według pana Marcina Łaty dyrektora DKİ, niezadowolający poziom wykorzystania środków w ramach działania 8.4 PO IG wynika również z późnego uruchomienia projektów (pod koniec 2008 r.) uwarunkowanego koniecznością opracowania programu pomocowego regulującego zasady udzielania przedsiębiorcom wsparcia w ramach działania oraz z faktu, że w pierwszych naborach przeprowadzonych w latach 2008 i 2009 przedsiębiorcy składali niewielką liczbę wniosków o dofinansowanie²¹.

3. W ramach działania II.1 Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej został umieszczony projekt *Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej (Projekt SSPW)*²². Minister Rozwoju Regionalnego jest Instytucją Zarządzającą dla PO RPW, przy czym obowiązki IZ w imieniu Ministra wykonuje Departament Programów Ponadregionalnych MRR. Minister Rozwoju Regionalnego jest odpowiedzialny za koordynację prac nad przygotowaniem projektu i dokumentacji technicznej, natomiast odpowiedzialność za rzeczową realizację zadań inwestycyjnych ponoszą samorządy województw.

Do czasu zakończenia kontroli NIK, samorządy województw będące beneficjentami *Projektu SSPW* zawarły umowy o dofinansowanie. Wartość dofinansowania ze środków UE w tych umowach wyniosła łącznie 1 017 361,3 tys. zł, i osiągnęła poziom 99,7% alokacji środków UE (255 119,7 tys. euro)²³. Należy jednak zauważyć, że realizacja *Projektu SSPW* nie wkroczyła w drugą fazę, obejmującą prace inwestycyjne, co może wpłynąć negatywnie na osiągnięcie zakładanych efektów, tj. stworzenia do 2015 r. możliwości dostępu do Internetu szerokopasmowego na 49,7% obszaru objętego tym projektem oraz zapewnienia dostępu do Internetu dla 1 043 tys. osób²⁴.

Termin rozpoczęcia drugiej fazy projektu określony w harmonogramie z marca 2010 r., przypadający na IV kwartał 2010 r. - nie został dotrzymany. Według aktualizacji studium wykonalności *Projektu SSPW* z sierpnia 2011 r., rozpoczęcie drugiej fazy zostało przesunięte na IV kwartał 2011 r.

3.1. NIK ocenia negatywnie opóźnienia w opracowaniu oraz aktualizacji studium wykonalności dla *Projektu SSPW*, których przyczyną były liczne wady i braki w kolejnych wersjach studium przedkładanych przez ich wykonawcę, będącego stroną umowy podpisanej przez MRR.

¹⁹ Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Urząd Komunikacji Elektronicznej i Władza Wdrażająca Programy Europejskie.

²⁰ Pozytywnie mogą zostać rozpatrzone wnioski dotyczące budowy sieci w miejscowościach, w których poziom nasycenia usługami o przepustowości min. 2 Mb/s będzie niższy niż 30%, przy czym, przy składaniu wniosku, operator ma podać liczbę użytkowników końcowych planowanych do podłączenia w każdej miejscowości objętej projektem.

²¹ Pismo DKİ-V-82341-(2)-26-MKu/11 z 5 października 2011 r.

²² Projekt zakłada budowę ponadregionalnej szkieletowej sieci szerokopasmowej uzupełniającej istniejące zasoby, należące do różnych operatorów. Województwa będące beneficjentami projektu: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie.

²³ Nieosiągnięcie 100% wykorzystania alokacji wynika z różnic kursowych euro.

²⁴ Dane na podstawie PO RPW, zmienionego w ramach przeglądu śródkresowego w 2011 r. Zmieniony PO RPW został zaakceptowany Decyzją KE Nr K(2011)9789 z 23 grudnia 2011 r. Wartość wskaźników według PO RPW przed zmianą: II.4 – 99 %, II.5 – 2 200 000.

Opracowanie studium wykonalności *Projektu SSPW* było przedmiotem umowy zawartej przez MRR w dniu 30 kwietnia 2008 r. z podmiotem zewnętrznym (Konsorcjum)²⁵ wyłonionym po przeprowadzeniu postępowania w sprawie zamówienia publicznego w trybie przetargu ograniczonego. Zamówienie miało zostać zrealizowane w dwóch etapach (etap I: opracowanie szczegółowego modelu i metodyki realizacji *Projektu SSPW* oraz etap II: wykonanie szczegółowych studiów wykonalności dla każdego obszaru objętego projektem). Przekazanie szczegółowych studiów wykonalności przez wykonawcę nastąpiło w dniu 12 lutego 2010 r.²⁶, tj. z ponad dziewięciomiesięcznym opóźnieniem w stosunku do harmonogramu określonego w umowie. W wyniku opóźnienia w opracowaniu studiów wykonalności z przyczyn zawinionych przez Konsorcjum, MRR potrąciło z jego wynagrodzenia karę umowną w wysokości 1 396,8 tys. zł brutto.

Również z opóźnieniem Konsorcjum wykonało przewidziane w umowie, aktualizacje i uzupełnienia studiów wykonalności. Pomimo terminu ustalonego na 15 czerwca 2011 r., ostateczna aktualizacja studiów została przedstawiona przez wykonawcę dopiero w dniu 19 sierpnia 2011 r.²⁷ Ministerstwo kilkakrotnie wzywało Konsorcjum do zintensyfikowania prac nad aktualizacją studium oraz do przekazania ich końcowych rezultatów²⁸.

MRR nie obciążyło wykonawcy karami umownymi z tytułu nieterminowego wykonania aktualizacji i uzupełnień studiów wykonalności. Podzielając stanowisko zastępcy dyrektora Departamentu Programów Ponadregionalnych MRR, że ocena zasadności naliczenia ewentualnych kar umownych powinna zostać poprzedzona stosowną analizą²⁹, NIK ocenia negatywnie fakt, iż do 20 grudnia 2011 r. nie podjęto w tym zakresie żadnej decyzji. Wyliczona przez NIK szacunkowa wysokość potencjalnej kary umownej z tytułu 65-dniowego opóźnienia w wykonaniu aktualizacji studiów, wynosi ok. 315 tys. zł.

3.2. Minister Rozwoju Regionalnego podjął w marcu 2009 r. działania w celu notyfikacji pomocy publicznej w *Projekcie SSPW*. Uzyskanie decyzji notyfikacyjnej Komisji Europejskiej nastąpiło 10 listopada 2011 r., z opóźnieniem w stosunku do harmonogramu realizacji projektu przyjętego w studium wykonalności z marca 2010 r. (procedura notyfikacji miała zakończyć się w III kwartale 2011 r.³⁰). Opóźnienie to było konsekwencją niedotrzymania terminu opracowania studium wykonalności *Projektu SSPW*.

Wyniki kontroli NIK przeprowadzonej w Urzędach Marszałkowskich województw, w których ma być realizowany *Projekt SSPW* wskazują, że brak decyzji notyfikacyjnej wstrzymywał podejmowanie przez samorządy województw działań inwestycyjnych. Na przykład, w sprawozdaniu przedstawionym w maju 2011 r. Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego przez Dyrektora Biura Społeczeństwa Informacyjnego Urzędu

²⁵ Umowa nr DPR/DEF-III/RPW/10/08, zawarta z Konsorcjum w składzie: Doradztwo Gospodarcze DGA S.A., ITTI Sp. z o.o., InfoStrategia Krzysztof Heller i Andrzej Szczurba Spółka Jawna, Nizielski & Borys Consulting Spółka Jawna oraz EFICOM S.A. (dalej także: wykonawca lub Konsorcjum). Wartość wynagrodzenia wykonawcy, określona w umowie, wynosiła 9 699,9 tys. zł brutto. Umowa została zmieniona aneksami: nr 1 z 4 marca 2010 r. oraz nr 2 z 23 marca 2010 r.

²⁶ Dokonanie odbioru końcowego przez Komisję Odbioru nastąpiło w dniu 29 marca 2010 r.

²⁷ Dokonanie odbioru końcowego nastąpiło w dniu 31 sierpnia 2011 r.

²⁸ Pisma z 1, 6, 27 czerwca 2011 r., 5 lipca 2011 r. oraz z 17 sierpnia 2011 r.

²⁹ Zgodnie z wyjaśnieniami pana Rafała Sukiennika zastępcy dyrektora Departamentu Programów Ponadregionalnych MRR, udzielonymi na naradzie pokontrolnej w dniu 20 grudnia 2011 r..

Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, zwrócono uwagę, że realizacja kolejnych etapów projektu nie byłaby możliwa albo wiązałaby się z dużym ryzykiem finansowym, ze względu na „(...) brak pozytywnej decyzji notyfikacyjnej Komisji Europejskiej”.

Należy jednak zauważyć, że według harmonogramu realizacji *Projektu SSPW* z marca 2010 r., część powyższych działań mogła być podejmowana równolegle do procesu notyfikacji pomocy publicznej (np. wybór inżyniera kontraktu, wybór wykonawcy infrastruktury pasywnej).

Nieopracowanie ostatecznej wersji studium wykonalności projektu oraz nieuzyskanie notyfikacji pomocy publicznej skutkowało tym, iż beneficjenci nie przystępowali do działań mających na celu ogłoszenie postępowań przetargowych, co wpływało na opóźnienie realizacji *Projektu SSPW*.

3.3. NIK ocenia pozytywnie pozostałe działania podejmowane przez Ministra w ramach PO RPW, w tym m.in.:

- powołanie Grupy Roboczej do spraw wdrażania działania II.1 PO RPW *Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej*,
- powołanie³¹ Komitetu Sterującego do spraw *Projektu SSPW*,
- dokonanie uzgodnień z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej w kwestii planowanych warunków dostępu do infrastruktury SSPW³²,
- zawarcie porozumienia o współpracy na rzecz rozbudowy infrastruktury szerokopasmowej³³,
- zawarcie porozumienia z Urzędem Komunikacji Elektronicznej i Telekomunikacją Polską S.A. w zakresie uzgodnień związanych z projektami budowy sieci szerokopasmowych w ramach PO RPW oraz RPO³⁴,
- podjęcie inicjatywy w celu dokonania zmian zapisów w PO RPW³⁵,
- zawarcie umów warunkowych pomiędzy Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości jako IP RPW a beneficjentami, którymi są województwa Polski Wschodniej,
- inne działania mające na celu wdrażanie *Projektu SSPW*, na przykład zapewnienie pomocy eksperckiej beneficjentom w przygotowywaniu wniosków o dofinansowanie.

* * *

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

³⁰ Według zaktualizowanego harmonogramu przyjętego w studium wykonalności przekazanego do MRR w sierpniu 2011 r., zakończenie procesu notyfikacji zaplanowano na IV kw. 2011 r.

³¹ Zarządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego nr 16 z dnia 21 października 2009 r., w okresie objętym kontrolą Komitet odbył 10 posiedzeń.

³² Uzgodnienia dokonane w okresie od 30 kwietnia do 12 października 2010 r.

³³ Porozumienia zawarte w dniu 2 października 2007 r. pomiędzy Ministerstwem Rozwoju Regionalnego, pięcioma województwami Polski wschodniej a operatorami telekomunikacyjnymi (m. in. TP S.A.).

³⁴ Porozumienie zawarte 17 września 2010 r. dotyczące m.in. zasad współpracy w zakresie przekazywania przez TP S.A. danych o posiadanej infrastrukturze i planowanych inwestycjach.

³⁵ Zmiany polegały m.in. na: zasileniu II. osi priorytetowej dodatkowymi środkami w wysokości 40 mln euro pochodzącymi z dostosowania technicznego; dokonaniu zmiany organizacyjnej, w wyniku której zamiast jednego ponadregionalnego projektu będzie realizowanych 5 komplementarnych projektów, po jednym w każdym z województw Polski Wschodniej.

1) zintensyfikowanie działań mających na celu:

- osiągnięcie zakładanych wskaźników dla projektów dotyczących budowy sieci szerokopasmowych realizowanych w ramach RPO,
- osiągnięcie zakładanych wskaźników dla projektów dotyczących szerokopasmowego dostępu do Internetu realizowanych w ramach działania 8.4 POIG,

2) doprowadzenie do rozpoczęcia rzeczowej realizacji *Projektu SSPW*,

3) podjęcie rozstrzygnięcia w sprawie naliczenia kar umownych z tytułu opóźnienia w realizacji aktualizacji studium wykonalności *Projektu SSPW*.

Na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, proszę Panią Minister o przesłanie w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, działaniach podjętych na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Minister prawo zgłoszenia na piśmie, do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie wniosków, ocen i uwag zawartych w niniejszym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania uchwały Kolegium Najwyższej Izby Kontroli przyjmującej lub oddalającej zastrzeżenia.